

OSNOVNA ŠKOLA DR. ANTE STARČEVIĆA

**PRAVILNIK O TESTIRANJU NA ALKOHOL, DROGE I DRUGA
SREDSTVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU**

Zagreb, ožujak 2025. godine

Na temelju čl. 58. st. 2. toč. 5. Zakona o zaštiti na radu (NN br. 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), te članka 29. Statuta osnovne škole dr. Ante Starčevića, Školski odbor Osnovne škole dr. Ante Starčevića sjednici, održanoj 31.3.2025. godine donosi

PRAVILNIK O TESTIRANJU NA ALKOHOL, DROGE I DRUGA SREDSTVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se sustav za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada u vrijeme rada, način utvrđivanja prisutnosti alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti u krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu: testiranje) za vrijeme rada, postupanje sa osobama zatečenim na mjestu rada pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti i definira poduzimanje mjera prema radnicima koji su zatečeni da rade pod utjecajem alkohola, droge i drugih zabranjenih supstanci.

Članak 2.

Ravnatelj (dalje u tekstu: poslodavac) je dužan upoznati radnika s odredbama ovog Pravilnika i Pravilnika o zaštiti na radu i to prilikom zasnivanja radnog odnosa.

Članak 3.

Propisane mjere i postupci sastavni su dio sustava unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom, a odnose se na:

- dolazak na posao pod utjecajem alkohola
- zabranu rada pod utjecajem alkohola,
- zabranu unošenja i konzumacije alkoholnih pića na mjesta rada,
- utvrđivanje postupka provjere alkoholiziranosti,
- odgovorne osobe za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkoholnih pića,
- zabranu provjere alkoholiziranosti,
- obavješćavanje radnika o štetnosti ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- suradnju ovlaštenika poslodavca sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, - mjere koje se provode nakon utvrđene alkoholiziranosti radnika.

Članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike Osnovne škole dr. Ante Starčevića (dalje u tekstu: Škola) i osobe na radu koje po bilo kojoj osnovi obavljaju poslove u prostorijama i prostorima Škole (u daljnjem tekstu: radnik).

Pojmovi u ovom Pravilniku koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

IZUZEĆA

Članak 5.

Poslodavac ne smije provjeravati je li pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti izuzev alkohola radnik koji mu je predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te je u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti toga radnika za obavljanje povjerenih mu poslova. Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 1. ovog članka daje specijalist medicine rada.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

ZABRANA KORIŠTENJA ALKOHOLA, DROGA ILI DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

Članak 6.

Zabranjuje se unošenje i konzumiranje alkoholnih pića, droga ili drugih sredstava ovisnosti na svim mjestima rada.

Radnik ne smije biti na mjestu rada pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada i sve ostale prostore i prostorije koji su u vlasništvu Škole.

Radi osiguranja sigurnosti i zdravlja svih zaposlenih kao i očuvanja imovine, radnik je dužan pridržavati se zabrane rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih zabranjenih supstanci.

Postupanje radnika koje je suprotno smatra se postupkom koji ugrožava opću sigurnost i zdravlje radnika, te imovinu poslodavca.

Članak 7.

Pod pojmom alkohola smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.

Pod pojmom droge misli se na bilo koju tvar prirodnog ili umjetnog porijekla, uključujući psihotropne tvari, uvrštene u popis psihotropnih tvari ili droga, ili druge supstance koje imaju utjecaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Članak 8.

Stanjem pod utjecajem alkohola smatra se stanje pri kojem izmjerena vrijednost alkohola u izdahnutom zraku iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.

Radnik koji je neposredno prije dolaska na rad ili u vrijeme dnevnog odmora ili tjednog odmora konzumirao alkoholna pića u količinama koja bi mogla rezultirati koncentracijom većom od utvrđene st. 1. ovog članka dužan se osobno ili telefonom javiti ovlašteniku poslodavca i priopćiti mu razlog odustajanja od dolaska na posao. Stanje pod utjecajem droge je stanje koje se utvrdi odgovarajućim testiranjem, a pokazuje da osoba ima u tijelu nedozvoljenu ili zabranjenu drogu ili drugo sredstvo ovisnosti. Pozitivan preliminarni test mora se potvrditi potvrdnom metodom.

Pokazatelji ponašanja u smislu ovog pravilnika su znaci koji ukazuju da je osoba pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstva ovisnosti, u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

PROVOĐENJE TESTIRANJA – PRISUTNOST ALKOHOLA

Članak 9.

Potrebu testiranja određuje poslodavac (ravnatelj), povjerenik radnika za zaštitu na radu ili stručnjak zaštite na radu sa svrhom zaštite zdravlja i sigurnosti svih radnika. Testiranje nije potrebno unaprijed najaviti.

Članak 10.

Ovlaštene osobe za provjeru alkoholiziranosti su osobe koje zadovoljavaju potrebne zahtjeve.

Zahtjevi se odnose na stručno osposobljavanje osobe za provođenje alko testiranja. Škola može uslugu alko testiranja ugovoriti sa ovlaštenom tvrtkom koja zadovoljava tražene zahtjeve tj. ima zaposlenog radnika koji je stručno osposobljen za provođenje alko testiranja.

Članak 11.

Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Članak 12.

Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se instrumentom za otkrivanje prisutnosti alkohola u izdahnutom zraku.

Prisutnost droge i drugih sredstava ovisnosti u organizmu utvrđuje se preliminarnom metodom, a u slučaju pozitivnog testa potrebno je provesti potvrdnu metodu u ovlaštenoj ustanovi.

Članak 13.

Testiranje može vršiti: stručno osposobljena osoba poslodavca, osoba ovlaštene tvrtke s kojom Škola ima ugovorenu uslugu testiranja, ovlaštenu specijalist medicine rada i zdravstvena ustanova s kojom poslodavac ima sklopljen ugovor za preliminarno testiranje.

Članak 14.

Prije početka testiranja radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja. Testiranju mora nazočiti poslodavac, povjerenik radnika za zaštitu na radu ili stručnjak zaštite na radu, osoba koja vrši testiranje i svjedok kojeg odabere poslodavac.

Članak 15.

O provedenom testiranju sastavlja se zapisnik koji sastavlja ovlaštena osoba poslodavca koja vrši testiranje ili osoba ovlaštene tvrtke koja provodi testiranje.

Zapisnik se sastavlja u najmanje dva (2) primjeraka od kojih jedan (1) zadržava poslodavac, a jedan (1) dobiva radnik. Zapisnik potpisuje ovlaštena osoba poslodavca ili osoba iz ovlaštene tvrtke te radnik i svjedok. Zapisnik o testiranju na prisutnost alkohola u organizmu na mjestu rada sastavni je dio ovog pravilnika (prilog 1.).

Članak 16.

Ako radnik odbije testiranje smatra se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari, te navedeno predstavlja težu povredu radne obveze sukladno odredbama Pravilnika o radu Osnovne škole dr. Ante Starčevića.

Ovlaštena osoba obavezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.

Članak 17.

Da bi izbjegao daljnje postupke, radnik koji je odbio testiranje, može na svoj trošak izvršiti analizu tjelesnih tekućina na prisutnost alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi uz prisutnost ovlaštene osobe poslodavca.

PROVOĐENJE TESTIRANJA – PRISUTNOST DROGA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 18.

Potrebu testiranja određuje poslodavac (ravatelj), povjerenik radnika za zaštitu na radu ili stručnjak zaštite na radu sa svrhom zaštite zdravlja i sigurnosti svih radnika. Testiranje nije potrebno unaprijed najaviti.

Članak 19.

Ovlaštene osobe za provjeru prisutnosti droga i drugih sredstava ovisnosti su specijalisti medicine rada.

Škola može uslugu testiranja na droge i druga sredstva ovisnosti ugovoriti sa ovlaštenom tvrtkom koja ima ugovorenu suradnju sa specijalistom medicine rada a ista pruža uslugu testiranja na droge i druga sredstva ovisnosti.

Članak 20.

Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Članak 21.

Prisutnost droga i drugih sredstava ovisnosti u organizmu utvrđuje se propisanim metodama.

Prisutnost droge u organizmu utvrđuje se preliminarnom metodom (analizom uzorka urina), a u slučaju pozitivnog testa potrebno je provesti potvrdnu metodu u ovlaštenoj ustanovi.

Članak 22.

Testiranje vrši: specijalist medicine rada s kojom poslodavac ima sklopljen ugovor za preliminarno testiranje ili ovlaštena tvrtka s kojom Škola ima ugovorenu uslugu testiranja.

Članak 23.

Prije početka testiranja radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja. Testiranju mora nazočiti poslodavac, povjerenik radnika za zaštitu na radu ili stručnjak zaštite na radu, osoba koja vrši testiranje i svjedok kojeg odabere poslodavac.

Članak 24.

O provedenom testiranju sastavlja se zapisnik koji sastavlja ovlaštena osoba poslodavca koja vrši testiranje ili osoba ovlaštene tvrtke koja provodi testiranje. Zapisnik se sastavlja u najmanje dva (2) primjeraka od kojih jedan (1) zadržava poslodavac, a jedan (1) dobiva radnik. Zapisnik potpisuje ovlaštena osoba poslodavca ili osoba iz ovlaštene tvrtke te radnik i svjedok.

Zapisnik o testiranju na prisutnost droga i drugih sredstava ovisnosti u organizmu na mjestu rada sastavni je dio ovog pravilnika (prilog 1.).

Članak 25.

Ako radnik odbije testiranje smatra se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari, te navedeno predstavlja težu povredu radne obveze sukladno odredbama Pravilnika o radu Osnovne škole dr. Ante Starčevića.

Ovlaštena osoba obavezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.

Članak 26.

Da bi izbjegao daljnje postupke, radnik koji je odbio testiranje, može na svoj trošak izvršiti analizu tjelesnih tekućina na prisutnost droge ili drugih zabranjenih tvari u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi uz prisutnost ovlaštene osobe poslodavca.

UDALJENJE S RADNOG MJESTA

Članak 27.

Poslodavac mora udaljiti s mjesta rada radnika kod kojeg je utvrđeno prisustvo alkohola, droge ili drugih zabranjenih tvari u skladu s ovim Pravilnikom. Poslodavac mora udaljiti s mjesta rada i radnika koji odbije pristupiti testiranju, a posebice ako mu ponašanje odstupa od uobičajenog.

Članak 28.

Ukoliko radnik odbije napustiti mjesto rada poslodavac može koristiti usluge nadležne policijske službe.

Vrijeme koje radnik provede izvan rada radi utvrđivanja kršenja zabrane iz ovog Pravilnika ne plaća se kao vrijeme provedeno na radu.

Članak 29.

Poslodavac treba radniku, kojeg udaljuje s mjesta rada, ponuditi siguran prijevoz do mjesta stanovanja (na trošak radnika) ili pozvati člana obitelji, a ako radnik to odbije poslodavac ne snosi krivnju za postupanje radnika nakon što napusti mjesto rada. Konkretno postupanje je sastavni dio zapisnika.

MJERE

Članak 30.

Rad pod utjecajem alkohola, droge ili drugih nedozvoljenih tvari smatra se težim kršenjem radne obveze sukladno odredbama Pravilnika o radu Osnovne škole dr. Ante Starčevića. Radnik koji radeći pod utjecajem alkohola, droge ili nedozvoljenih tvari prouzroči štetu poslodavcu ili trećoj osobi mora tu štetu nadoknaditi.

Poslodavac utvrđuje mjere za radnika koji je prekršio zabranu rada pod utjecajem alkohola, droge, odnosno drugih zabranjenih tvari ovisno o okolnostima slučaja.

Članak 31.

Radniku kojem se prilikom testiranja na prisutnost alkohola u organizmu utvrdi vrijednost alkohola u izdahnutom zraku viša od 0,0 mg/l (0,0 g/kg težine u krvi), izriče se mjera ovisno o stupnju alkoholiziranosti, sukladno dogovorno utvrđenim stupnjevima alkoholiziranosti:

- 1) PRIPITO STANJE: do 0,5 mg/l (do 0,5 g/kg težine u krvi);
- 2) PIJANO STANJE: 0,51 > mg/l (0,5 > g/kg težine u krvi).

Članak 32.

Mjere koje se mogu izreći radniku zbog utvrđene vrijednosti alkohola u izdahnutom zraku više od dozvoljene su:

SANKCIJE			
STUPANJ ALKOHOLIZIRANOSTI	I PREKRŠAJ	II PREKRŠAJ	III PREKRŠAJ
PRIPITO STANJE	Pisana opomena uz savjetovanje radnika i privremeno udaljavanje s radnog mjesta	Pisano upozorenje o mogućnosti otkaza ugovora o radu ili mjere obveznog liječenja pri ponovnom kršenju zabrane	Mjera otkaza ugovora o radu

PIJANO STANJE	Pisano upozorenje o mogućnosti otkaza ugovora o radu ili mjere obveznog liječenja pri ponovnom kršenju zabrane	Mjera otkaza ugovora o radu	
---------------	--	-----------------------------	--

Članak 33.

Mjere koje se mogu izreći radniku zbog utvrđene prisutnosti droga i drugih sredstava ovisnosti u organizmu su:

SANKCIJE		
PRISUTNOST DROGA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI U ORGANIZMU	I PREKRŠAJ	II PREKRŠAJ
	Pisano upozorenje o mogućnosti otkaza ugovora o radu ili mjere obveznog liječenja pri ponovnom kršenju zabrane	Mjera otkaza ugovora o radu

Članak 34.

Izrečene mjere se unose u dosje radnika, a izriče ih ravnatelj Škole na temelju Zapisnika o ispitivanju na prisutnost alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (prilog 1. Pravilnika).

Izrečena mjera pisane opomene pri utvrđenom pripitom stanju (u tablici: stupanj alkoholiziranosti - I PREKRŠAJ) ima učinak u trajanju od 1 (jedne) godine, nakon čega njen učinak prestaje.

Izrečena mjera pisanog upozorenja pri utvrđenoj prisutnosti droga i drugih sredstava ovisnosti u organizmu (u tablici: stupac I PREKRŠAJ) ima učinak u trajanju od 1 (jedne) godine, nakon čega njen učinak prestaje.

Ako radnik počini ili bude zatečen u novom prekršaju u razdoblju od izricanja mjere iz stavka 2. ovog članka, do roka njenog učinka, mjera se pisano unosi u dosje radnika trajno.

PREVENTIVNE MJERE

Članak 35.

Škola poduzima i preventivne mjere kroz obavještanje radnika o štetnosti ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost putem korištenja odgovarajućeg promidžbenog materijala ustanova koje se bave prevencijom ovisnosti, organiziranjem razgovora, predavanja i sl.

Provedbu preventivnih mjera organizira poslodavac i kroz suradnju sa ovlaštenicima poslodavca, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 36.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku po kojem je donesen.

Članak 37.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu dan nakon dana objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Predsjednica Školskog odbora

Ovaj Pravilnik objavljen je dana 1.4.2025. godine, a stupa na snagu 2.4.2025. godine.

KLASA: 011-01/25-01/02

URBROJ: 251-135/10-25-1

U Zagreb, 1.4.2025. godine.

Ravnateljica:

Danijela Domitrović, prof.

PRILOZI

Prilog 1

Zapisnik o utvrđivanju alkoholiziranosti ili utjecaja drugih sredstava ovisnosti

Uputnica za utvrđivanje alkohola ili drugih sredstava ovisnosti u organizmu
_____ Poslodavac (pečat)

ZAPISNIK O UTVRĐIVANJU ALKOHOLIZIRANOSTI ILI UTJECAJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Osnovni podaci o radniku

1. Ime (ime oca) i prezime: _____

2. Datum i mjesto rođenja: _____

3. Naziv radnog mjesta: _____

4. Stručna sprema: _____

5. OIB radnika: _____

6. Radnik PRIHVATĀ – ODBIJA provjeru prisutnosti alkohola u organizmu
(zaokružiti točnu tvrdnju)

I.I. Prosudba o alkoholiziranosti ili uzimanju drugih sredstava ovisnosti na osnovi promjene u ponašanju i izgledu radnika

OPIS PONAŠANJA I IZGLED RADNIKA	DA/NE
Povećana razgovorljivost, euforija, razdražljivost, plačljivost, otežan i nerazgovijetan govor, proširene zjenice, tup pogled	
Smanjena sposobnost samokritike i kontrole	
Smanjena sposobnost razumijevanja radnih zadataka i pamćenja	
Nesiguran hod, teturanje, nekoordinirani i nesuisli pokreti, agresivnost	
Mutan pogled, promjena boje lica, zadah alkoholnih para, miris alkoholnog pića	

PROSUDBU OBAVIO (ime i prezime, potpis):

POTPIS RADNIKA:

Utvrđivanje koncentracije alkohola u krvi digitalnim uređajem

PODACI O MJERNOM INSTRUMENTU

Datum umjeravanja instrumenta ili broj atesta:

PODACI MJERNOG INSTRUMENTA	UPISATI DA/NE ILI OČITANU VRIJEDNOST
U mjernom polju je očitavanje 0.0 g/kg	
U mjernom polju je očitana količina od g/kg	
U ponovljenom mjerenju očitana je količina od g/kg	
Nije moguće izmjeriti koncentraciju zbog kvara mjernog instrumenta prilikom mjerenja	

MJERENJE OBAVIO (ime i prezime, potpis):

POTPIS RADNIKA:

Zaključak

UTVRĐENO STANJE	DA/NE
-----------------	-------

Radnik JE u alkoholiziranom stanju i treba ga udaljiti s mjesta rada	
Radnik NIJE u alkoholiziranom stanju i može nastaviti rad	
Radnik NIJE u alkoholiziranom stanju, ali ga zbog drugih simptoma ga treba uputiti u zdravstvenu ustanovu na daljnje testiranje	
Radnik JE u alkoholiziranom stanju, ali ga zbog drugih simptoma treba ga uputiti i u zdravstvenu ustanovu na daljnje testiranje	

Podaci o nazočnim svjedocima prilikom testiranja i sastavljanja zapisnika

1.

Ime (ime oca) i prezime: _____

Naziv radnog mjesta: _____

Potpis: _____

2.

Ime (ime oca) i prezime: _____

Naziv radnog mjesta: _____

Potpis: _____

Podaci o zapisniku

1. Broj: _____

2. Datum provjere: _____

3. Vrijeme provjere (sati i minute): _____

UPUTNICA ZA UTVRĐIVANJE ALKOHOLA ILI DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI
U ORGANIZMU

Broj uputnice: _____

Datum: _____

Vrijeme: _____

(sati i minute)

Upućuje se radnik: _____

Godina rođenja: _____

u medicinsku ustanovu:

(naziv i adresa medicinske ustanove u koju se upućuje radnik)

Traži se uzimanje biološkog uzorka radi utvrđivanja prisutstva sredstava ovisnosti u organizmu:

Koncentracije alkohola

Prisutstva drugih sredstava ovisnosti

(potpis radnika)

Ime i prezime svjedoka, naziv radnog mjesta i potpis:

Ime i prezime radnika na čiji zahtjev se obavlja testiranje, naziv radnog mjesta i potpis:

IZJAVA O ODBIJANJU PRIMITKA UPUTNICE

Ovom izjavom potvrđujem da odbijam primiti uputnicu za uzimanje biološkog uzorka potrebnog za utvrđivanje koncentracije alkohola ili drugih sredstava ovisnosti u organizmu.

potpis radnika

Ime i prezime svjedoka i potpis:

Ime i prezime radnika na čiji zahtjev se obavlja testiranje i potpis:

Ova uputnica popunjena je u 2 (dva) istovjetna primjerka, od kojih se 1 (jedan) uručuje radniku, a 1 (jedan) pohranjuje u arhivi Škole.